

Ujlaki Hangok

www.ujlakitemplom.hu

2020. november

Mindenszentek ünnepe

Ha az egyházi év szentjeinek során végigtekintünk, és életükkel egy kicsit mélyebben kezdünk foglalkozni, felfedezhetjük, hogy a többségük rendkívüli szenvedéseken ment keresztül. Az első századokban ez a szenvedés elsősorban a vértanúságot jelentette. Később, különösen a missziók idején, a vérnek „égig kiáltó” jele (Ter 4,10) továbbra is jellemző maradt, de a lelki szenvedés inkább meghatározóvá vált. Ezen elgondolkodva az emberben önkéntelenül is megfogalmazódik a kérdés: Egy hétköznapi ember tud-e szentté válni, hiszen úgy tűnik, hogy ahhoz rendkívüli személyiségek és rendkívüli események kellenek. Hogyan kell értelmezni a Szentírás szavait: „*Legyetek szentek, mivel én is szent vagyok!*” (Lev 11,45)

Ha valaki őszintén, a nehézségekkel szembenézve

éli az életét, rádöbbenhet arra, hogy nincs is nyugodt, zökkenőmentes, békés élet. A változó történelmi korszakok és az életfordulók mindig kibillentik az embert a nyugalomból és küzdelemre indítják. Ezek a küzdelmek pedig magukban hordozzák a szenvedés forrásait. Valamit mindig újra kell fogalmazni önmagunk vagy mások számára. Be kell ismernünk, hogy amit tettünk, az nem volt tökéletes, sőt lehet, hogy másoknak fájdalmat is jelentett. S ahogy idősödik az ember, arra is rádöbben, hogy vannak olyan dolgok, amelyeket itt a földön már nem is tud teljesen rendbe hozni, mert elfogytak a lehetőségei. Ezek a felismerések mind fájdalommal járnak.

Ezen fájdalmas tapasztalatok ismeretében azt kell mondanunk, hogy hétköznapi emberek is lehetnek szentek, mert a hétköznapi élet is tele van megpróbáltatásokkal, legfeljebb a világ őket nem úgy veszi észre, mint egy királylányt, egy missziós szerzetest vagy egy, az Istenellenes hatalommal szemben fellépő püspököt. A *szent* szó elsődlegesen nem erkölcsi tökéletességet jelent, hanem kegyelmi megszenteltséget, amely által az ember erkölcsi értelemben is többé tud válni. Az életszentség tehát nem beérkeztséget, hanem úton járást jelent, ami által egyre közelebb kerülhetünk végső célunkhoz.

Mindenszentek ünnepe arra serkent minket, hogy megkérdezzük önmagunktól: valóban ezen az úton járunk-e?

Ferenc atya

A Mindenszentek és halottak napja időszakában elnyerhető búcsú

„Csak a tisztító tűzben szenvedő lelkek javára fordítható teljes búcsút nyerhet az a hívő,

- aki november 1-től 8-ig áhítatos lélekkel temetőt látogat, s legalább lélekben imádkozik az elhunytakért (mind a nyolc napon elnyerhető),
- vagy aki halottak napján, XI. 2-án (vagy az ordinárius engedélyével a megelőző vagy következő vasárnapon ...) templomot vagy kápolnát áhítattal meglátogat, s egy Miatyánkot és egy Hiszekegyet elimádkozik..”

A jelen liturgikus évre kiadott Direktóriumából

Elsőáldozás

2020. október 11.

Nagy ünnep volt családjunk életében kisebbik lányunk, Dóri elsőáldozása. Dóri harmadik gyermekünk, és mivel testvérei is az újlaki templomban voltak elsőáldozók, családjunkban ez volt a harmadik elsőáldozás a plébánián.

Úgy készültünk már tavaly ősszel, hogy ez az ünnep más lesz, mint a többi, mert gyermekeink az Eucharisztikus Világkongresszus keretében fognak áldozni. Az élet ezt felülírta: tényleg más lett az ünnep, mint az előzőek, de nem azért, mert a kongresszuson áldoztak volna a gyerekek... A COVID járvány miatt a kongresszus idén ősszel elmaradt, és a vírus a felkészülés menetét is megváltoztatta.

Mindhárom gyermekünk elsőáldozása nagyon szép volt, minden alkalommal éreztük, hogy kellő és alapos felkészülés után járultak gyermekeink az Úr asztalához. Sok szempontból hasonló volt a három ünnep, ennek a mostaninak azonban a világjárvány miatt megvoltak a maga sajátosságai.

A közös a három ünnepben amellet, hogy mindegyik megható, szép és életre szóló élményt jelentett, a kedves, jól felkészült atyák vezetése mellett Jüling Erika részvétele volt, aki lelkiismeretesen és professzionális módon segítette a rituálék begyakorlását, a gyerekek felkészítését. Az ünnepi szentmise végén az elsőáldozók által mondott köszöntések nagy részét is ő írta, ezzel egyedivé és személyessé varázsolva azokat.

Természetesen voltak különbségek a mostani és a régebbi ünnepek között a világjárvány miatt, de csodálatos módon a vírus nem tudta tönkretenni az ünnepet, ezért hálát adunk Istennek és szolgálóinak is.

Tavasszal még úgy indult a felkészítés, ahogy az előző években, és legkisebb lányunk olyan lelkesen járt a vasárnap délelőtti foglalkozásokra, olyan jól érezte magát, hogy az is előfordult, hogy vele egykorú unokatestvérét is elvitte magával. Lelkesedésének oka – biztos vagyok benne – nemcsak a finom nutellás kalács és a kakaó volt, amivel Márton atya és Erika fogadta a gyerekeket, hanem az oldott, jó hangulatú beszélgetések, melyeken keresztül felkészültek kis életük nagy eseményére. Nagy dolognak tartom, ha egy kilencéves vasárnap délelőtt szívesen és lelkesen megy felkészítő hittanra: köszönet ezért!

Azután egyszer csak jött az e-mail, és már meg sem lepődtünk, hiszen a sokadik ilyen jellegű üzenetet kaptuk azokban a napokban: nem lehet felkészítő órákat tartani a COVID miatt. Így a hittanórák is online

felületre kerültek. Mi szülők otthon készítgettük tovább a gyerekeket. Úgy tudom, tavasszal még húsz felett volt a jelentkezők száma, de a vírus miatt végül október 11-én egyelőre csak hat gyermek vette először magához Krisztus testét. A mi családjunkban is rezgett a léc, szeptember elején férjem elkapta a vírust, így mi is két hétig karanténban voltunk. Szerencsére csak egyetlen felkészítő hittant hagyott ki Dóri, és utána újra be tudott csatlakozni a felkészítésbe.

És el is jött a nagy nap. Előtte szombaton, a hagyományokhoz híven, gyóntak a gyerekek. Mi szülők

készültünk velük együtt a szerepünkre, itt ismét kiemelném Erika közreműködését. Nagyon fontos szerepe van abban, hogy ilyen szépen zajlanak le az elsőáldozási ünnepek az Újlaki Plébánián. Idén azt is elgyakorolták a gyerekek többször is, hogyan kell a maszkot levenni az áldozáshoz...

Ezúttal elmaradt a szokásos agapé, de a kis ceremónia, amikor Márton atya átadta a gyerekeknek az ajándékokat (imádságos könyv, melybe Ferenc atya és Márton atya is saját kezűleg írt üdvözlőt, gyertya, emléklap), nagyon kedvesre és meghittre sikerült. A mi családjunk – és alighanem a többi is – otthon tartott agapét az ünnep tiszteletére tágabb családi körben.

Szép lett volna, ha Dóri az Eucharisztikus Kongresszus keretében lett volna elsőáldozó, de hálásak vagyunk a Jóistennek, hogy a világjárvány ellenére is elsőáldozáshoz járulhatott. Az ünnep így is nagyon szép és bensőséges volt. Köszönet érte a Jóistennek, az atyáknak, Beliczay Anna hitoktatónak és Erikának, de még az áhítatot növelő gitáros énekkarnak és az eseményeket rengeteg szép képen megőrkítő Szokolczai Richárdnak is.

Mészárosné Zarándy Nóra

Imádjuk e Fölséget!

„Minden forrásom belőled fakad” (Zsolt 87,7)

„Minden életre kel” (Zsolt 104,30)

Az 52. NEMZETKÖZI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA (Budapest, 2021. szeptember 5-12.) készülve ismét részt veszünk a világméretű szentségimádásban, amely **2020. november 21-én, Krisztus Király ünnepét megelőző szombaton lesz 17 órától, utána 18 órától szentmise**. A Beran Ferenc plébános atya vezette szentségimádásba ez alkalommal is bekapcsolódnak az egészségügyben dolgozók. Nagy szeretettel várunk mindenkit!

A szentségimádás templomunkban lesz: Budapest-Újlaki Sárlos Boldogasszony Templom, 1023 Budapest, Bécsi út 32.

Regisztrálás:

<https://corpusdomini.iec2020.hu/#/>

A körülmények (járványhelyzet) miatt az ez évi júniusi szentségimádáshoz hasonlóan az interneten keresztül elérhető élő közvetítés is lesz:

<http://www.ujlakitemplom.hu/elo>

Rákattintva a szentségimádás kezdesének időpontjáig az eseményre hívó plakát lesz látható, 17 órától elindul az élő adás.

Testtartások a szentmisén

„A szentmise ünneplése, mint Krisztusnak és az Isten hierarchikusan rendezett népének a cselekménye, az egész keresztény élet középpontja mind az egyetemes Egyház, mind a helyi egyház, mind pedig az egyes hívek részére. Csúcspontja Isten művének, amellyel ő Krisztusban a világot megszenteli, és annak a kultusznak, amelyet az emberek mutatnak be az Atyának, Krisztus, az Isten Fia által imádván őt. A misében – ezenkívül is – megváltásunk misztériumait úgy ünnepeljük meg az év folyamán, hogy azok bizonyos módon jelenlévőkké válnak. A többi szent cselekmény, valamint az egész keresztény élet ugyancsak a szentmisével van összefüggésben, abból fakad és arra irányul.” Így kezdődik a Római Miskönyv Általános Rendelkezéseinek (RMÁR) Első fejezete. Az ember mindig szeretett volna valamilyen módon közelebb jutni a Szenthez, a Megközelíthetetlenhez, erre tanú az összes természetvallás, de valamiképpen minden olyan eszme, ideológia vagy cselekedet, amely tulajdonképpen – bevallva vagy éppen tagadva – Isten helyét akarja bitorolni. Ehhez képest sokszor úgy tűnik, hogy amikor maga az Örökkévaló hajolt le hozzánk, hogy megadja a lehetőségét a vele való találkozásnak, mintha az érdektelenség falába ütközne. Pedig csak ő tudhatja, hogy *neki* mi tetszik, mi csak alázattal és örömmel elfogadhatjuk. Nem alakíthatjuk tetszésünk szerint a liturgiát, mert annak lényege Istenre tartozik, ő a valódi Cselekvő, és az önfejű változtatgatás könnyen kiüresíti a Szent Cselekményt, akár ha elveszünk kulcsfontosságú elemeket, akár ha hozzáteszünk olyanokat, amelyek idegenek tőle. A liturgia kapcsolódik az égben örökké zajló liturgiához (Iz 6, 1-8., Ez 1. és 10. fejjel), azt kell tükröznie. Bekapcsolódásunk feltétele a tiszta szív, őszinte szeretet. És mivel Isten teljes valónkat magának szeretné lefoglalni, minden képességünkkel kutatnunk kell a Liturgiát, hogy minél sokrétűbben felfoghassuk és megérthessük. Mivel testben élünk, természetes, hogy minden érzékünkkel

igyekeznünk kell ennek szolgálatába állni: a látásunkkal, a hallásunkkal (vö. a hit hallásból fakad: Róm 10, 17), szaglásunkkal (vö. tömjénezés, gyertya), tapintásunkkal (amit érintünk) és ízeletésünkkel (Szent Színek vétele). Az ünneplés gyakorlati részéhez, szépségéhez tartozik az is, hogy a közösség egyként cselekszik, azaz a mozgások együttesen történnek. Megpróbáljuk lényegre törően összefoglalni a szentmisén szokásos mozgásokat.

Az állás tiszteletadást, felkészültséget, útra készsége, ugyanakkor szabadságot fejez ki, előfordul, hogy az ünnepélyes vonulással egyenértékű (vö. *Kyrie* – korábban a stációs templomból átvonulva, litániaszerűen énekelték; celebráns tömjénezése – menet során a tömjénezendő előtt halad a tömjénező). Az ülés pihentetőbb, figyelmes hallgatásra alkalmas, hosszabb időn át kényelmesebb annak minden előnyével és hátrányával. Testtartásunk ilyenkor sem lehet hanyag, hanem Isten, a közösség és a cselekmény iránti tiszteletet tükröző. Természetesen betegség, fáradtság kivételesen indokolhat akár eltérést is az alapszabályoktól, óvakodni kell azonban mind a botránkoztatástól, mind a botránkozástól.

A szentmise négy részéből a Bevezető és a Befejező szertartások során az állás a logikus és az előírt (RMÁR II. kiadás 21. pont ill. III. kiadás 43. pont). A bevezető szertartások többnyire a keresztvetéssel kezdődnek, a köszöntéssel, valamilyen bűnbánati cselekménnyel folytatódnak, s végül az *Uram, irgalmaz!* és a *Dicsőség* eléneklését követően a Miskönyörgéssel záródnak. A bűnbánati cselekményt helyettesítheti valamilyen körmenet vagy más szertartás is (vö. Gyertyaszentelő Boldogasszony Ünnepe, Virágvasárnap, húsvéti szenteltvíz-hintés). A Befejező szertartások az Áldozás utáni könyörgést követő szakaszt jelentik, itt általában az áldás, záróének, esetleg himnuszok találhatóak. Gyakran itt kerül sor a hirdetésekre, azok alatt természetesen lehet ülni, mint az egyéb olvasmányok alatt. Az Igeliturgia során a

kiemelt jelentősége miatt megkülönböztetett tisztelet illeti az Alleluját, az Evangéliumot, a *Hitvallást* és az Egyetemes könyörgéseket. Ülni az Olvasmány, a Válaszos vagy allelujás zsoltár, a Szentlecke és – ha van – a Szekvencia alatt szokás. Az Eucharisztia liturgiája alatt állunk az *Imádkozzatok, testvéreim!* felszólítástól gyakorlatilag végig. Utóbbi alól kivétel a szentáldozást követő ének és szent csend, valamint amikor térdelünk.

A térdelés egyszerre fejezi ki a bűnbánatot, megalázkodást és az imádatot, s így egyedül Istent illeti meg. Térdhajtással, vagyis jobb térdünk földre helyezésével köszöntjük az Oltáriszentséget, valamint a nagypénteki keresztfelmutatástól a húsvéti vigília kezdetéig a Szent Keresztet. Letérdelünk az átváltoztatás kezdetétől az *Íme, hitünk szent titka!* akklamációig. A Római Misekönyv 3. kiadásának megújított Általános Rendelkezései külön kiemelik, hogy ahol szokásban van, ott őrizték meg azt a dicséretes hagyományt, amely szerint a teljes Eucharisztikus ima alatt térdelnek, vagyis az *Őáltala, Ővele és Őbenne...* dicsőítést lezáró *Amen*-ig, valamint az áldozás előtti *Íme az Isten Báránya...* felkiáltásra.

Sajátos módon a Magyar Katolikus Püspöki Kar kiegészítette a fenti előírásokat azzal, hogy a hívek üljenek a bűnbánati cselekmény után, vagyis az *Uram, irgalmazz!*, a *Dicsőség* és a misekönyörgés alatt, továbbá a Felajánló könyörgéstől az átváltoztatás kezdetéig, és az *Íme, hitünk szent titka!* felkiáltástól az Eucharisztikus ima végéig. Hazánkban sok helyen ennek megfelelően tanulták meg a hívek is a szentmisén való mozgásokat. Várnagy Antal Liturgikája megemlékezik arról, hogy annak idején ezt a szükítést első foknak nevezték, amely mindenhol megvalósítandó

– ez teljesült is. Az eredeti előírások teljes betartását felső fokként jelölték meg, mint amit elsősorban szerzetesi, papi ill. kivételesen képzett közösségekben lehet megvalósítani. Sokak szerint ennek is elérkezett az ideje, pl. több belvárosi templomban is észlelhetőek voltak ilyen kezdeményezések. A Misekönyv új kiadása kapcsán valóban feléledt a remény, hogy – ha már római szertartásának valljuk magunkat – annak megfelelően lehetne megújítani a szokásokat is. Mi magunk is ezt terveztük, ám ekkor egy külön leirat érkezett, amely az új Általános Rendelkezések magyar kiadásának lábjegyzetébe is bekerült, és amely az 1969-es püspökkari döntéshez ragaszkodik egyetlen kivétellel: annak idején – feltehetőleg pontatlanság miatt – még az *Alleluja* alatt is ülés szerepelt előírt testtartásként, ezt kijavították állásra.

A szolgálattevők körében továbbra is megtartjuk az Általános Rendelkezéseket az eredeti értelmükben – sőt velük annak idején azt kellett megszoktatni, hogy az olvasmányok alatt a segédkezők is üljenek le. A természetes hitérzék nem szabad a nagy teológusoknak sem lebecsülni: az intuíció – ha hiteles – felsőbb rendű eredete miatt. És bizony a híveknek is az a logikus, hogy ha könyörgünk (misekönyörgés, felajánló és áldozás utáni könyörgés), akkor ahhoz az álló (vagy esetleg térdelő) testtartás illik, és sem az *Uram, irgalmazz!* esdeklése, sem a *Dicsőség* kitörő dicsőítése, sem a *Szent vagy!* templom alapjait megrengető volta, vagy az abba torkolló, ünnepélyes *Prefáció* sem igazán egyeztethető össze az üléssel. Az eredetihez való visszatéréssel ráadásul az infula lefölvétele is egyszerűsödik...

Molnár Gábor

Keresztény szófejtés

remete

szavunk a pusztából ered, persze a görög pusztából, melynek ερημος (erēmosz) volt a neve.

Aki pedig a pusztában lakik, annak neve ερημιτης (erēmitēs), latinositva *eremita*. Ez a szó változatlan formában él a mai olasz nyelvben, de régi, ill. tájnyelvi alakként feljegyezték a *remito* változatot is. Ez is befolyásolhatta a magyarul beszélőket a szókezdő *e* elhagyásában. A többi magánhangzónál pedig ún. hangrendi kiegyenlítődés történt, így jött létre „egyhangú” *remete* szavunk a pusztában magányosan lakó személy megnevezésére. (Rokonértelmű szóként a Soltész–Szinyei szótárban *magánc* szerepel.)

Megjegyzendő, hogy míg a puszták lakóját jelölő szót a görögből vette át a latin nyelv, magára a pusztára saját szava van, *desertum*. Ez tkp. igei származék az ’el-/otthagyl’ értelmű igéből, jelentése tehát szószerint ’elhagy(at)ott (hely)’. Használják főnévi és melléknévi értelemben, mint mi a *puszta* szót. És ugyanezt a kettősséget tapasztaljuk a francia *désert* szónál, ahol *dezertál* igeink gyökerét kereshetjük.

Többnyire a pusztában lakó remete is szerette, ha szükség esetén fedél van a feje fölött, e célt szolgálta a *remetelak*. Érdekes, hogy a szónak néhány száz évvel ezelőtt két speciális értelme is kialakult. Az egyik kapcsolódik az egyházi élethez; a Magyar Katolikus Lexikont idézzük:

„Magyarországon a 17-18. században a *kálvária* kiegészítő építménye. A remete gondnok volt, a remetelakot rendszerint a kálvária szomszédságában építették, az élelmezését ellátó vagy kiegészítő kerttel és kúttal, mely a látogatókat is szolgálta.”

Ugyanekkorajt Franciaországban és francia mintára másutt is a főúri kertekben, parkokban kezdtek romantikus „remetelakokat” építeni és azokat *er(e)mitage*-nak nevezni. Ilyen *eremitage*-ban lakott a híres gondolkodó, Rousseau, pártfogójának birtokán. És ilyen „remetelakban” alakult ki Szentpéterváron egy művészeti gyűjtemény, amelyet később a Téli Palotába költöztettek, de mindmáig az Ermitázs nevet viseli.

Szaszovszky József

Történelem

„Szomszédaink”, a stefaniták

1147 júniusában keresztes hadak vonultak át Magyarországon a német és a francia király vezetésével. A magyar uralkodó, a 17 éves II. Géza nemcsak az átvonulás rendezett körülményeit biztosította (fél évszázaddal korábban, az első keresztes hadjárat idején Könyves Kálmán fegyverrel volt kénytelen megfékezni egyes keresztes csapatok túlkapásait), de fiának keresztapjával is felkérte VII. Lajos francia királyt. A keresztesek között ott voltak a lovagrendek tagjai – talán ennek hatására is később a magyar király szerzetesrendet alapított.

Ennek az alapításnak előzményei is voltak. Szent István királyunk 1020-ban kolostort alapított Jeruzsálemben hozzátartozó birtokkal, 1135-ben pedig egy Petronilla nevű magyar nő házakat vett a szent városban, és ezekben ispotályt rendezett be, feltehetőleg elsősorban magyar zarándokok istápolására. Elképzelhető, hogy Géza ezt a művet folytatta, amikor ispotályt és templomot építtetett Jeruzsálemben „Isten, a Szűzanya és Szt. István tiszteletére”. Ezek működtetője lett az *Ordo cruciferorum sancti regis Stephani*, azaz: István Szent Király Kereszteseinek Esztergomi Rendje. Jeruzsálem mellett ugyanis a rendnek Magyarországon is lett székhelye Esztergom mellett, *Obon* (=Abony, később Szentkirály) településen, ahol háromhajós, kéttornyú bazilika és ispotály is épült. A rendet III. Orbán pápa 1187. március 26-án kelt *Religiosa loca* (=Vallásos helyek) kezdetű bullájával ismerte el, kiváltságokban részesítette és évente egy bizánci arany fizetésére kötelezte. A közösség Szt. Agoston reguláját követte.

Jeruzsálem 1187. évi elestével a rend Akkóba (Akkonba) tette át szentföldi székhelyét. Az ottani ház fenntartása érdekében Magyarországon több birtokukat is eladták.

Idehaza mintha a királyi udvart követték volna

rendházak alapításával: a 13. században a Buda melletti Felhévizen (=Aquae calidae az oklevelekben) majd a 14. században Visegrádon alapítottak rendházat, de a több száz, rájuk vonatkozó oklevél tanúsága szerint az országban – főleg Esztergom közelében, de pl. Tokaj-Hegyalján is – mintegy 30 helyen volt házuk, birtokuk. A fő központ az esztergomi rendház maradt, élén *magister* (=mester) állt. Őt rangban a budafelhévi *prior* (=perjel) követte. Számos perjel nevét megőrizték az oklevelek (például: Bernardus, Marcus, Nicolaus, Georgius), de több egyszerű rendtagét is (pl., magyarul: Péter fia Jakab, Lukács fia János, Kornél fia Göncöl, Chetneky László).

A stefaniták budafelhévi temploma a Szentháromságnak volt dedikálva. Alapjait, romjait 1907-ben a Margit híd budai hídfőjénél, a Margit körút 5a és 5b házak alatt tárták fel – már amennyire ezt a beépítettség lehetővé tette. A templom szentélye kelet felé volt tájolva. Találtak többek között egy nagyméretű sírkölapot (egy emberöltőnyivel a stefaniták utáni időből), pénzérmeket különböző korokból (Augustus császártól I. Lipót császárig) és temetőre utaló csontokat.

A budafelhévi rendház hiteleshelyi szerepet is betöltött. A hiteleshely kb. a közjegyzőség középkori elődje volt, az írástudó szerzetesek okleveleket szerkesztettek, írtak, másoltak, hitelesítettek. Uralkodása kezdetén Nagy Lajos király csökkentette a hiteleshelyek számát, a stefanitáktól is megvonta ezt a jogot – talán ez is szerepet játszott a rend hanyatlásában. Egy szűk évszázaddal később pedig nyoma vész a rendnek (1439-ből datálódik az utolsó oklevél) – Boroviczény Károly-György, a téma legalaposabb ismerője Bonfinira is hivatkozva feltételezi, hogy az Albert király halálát követő polgárháború következtében.

Leszögezhetjük tehát, hogy a közvélekedéssel ellentétben volt a pálosokon kívül egy másik magyar alapítású szerzetesrend is. Ez a rend részben itt, Újlak szomszédságában működött: Felhévizen, a gyógyhatású meleg források vidékén, ahol a hajdani templom és ispotály környékén ma is egészségügyi intézményeket és fürdőket találunk.

A rendszerváltás után, 1993. augusztus 20-ával Paskai László bíboros, esztergomi érsek engedélyezte újra a *Cruciferi Sancti Stephani Regis* működését egyházi magántársulati formában az Esztergom-budapesti Főegyházmegyében. De ez már egy másik történet...

Szaszovszky József

Szakszerűen plébániánk bejáratáról

A Bécsi úti, műemléki védeltséget élvező plébániaépület kapubejárájának környékén évek óta észlelhető számtalan repedés komoly és mindvégig föltáratlan műszaki problémát jelez. A repedések 2015-ben jelentősen megnyíltak a "Fonódó villamos projekt" kivitelezése következtében. Több szakvélemény is készült az okok és következmények föltárására. Tavaly a kapubejáratot szegélyező kőkeret oszlopainak elmozdulása veszélyes méreteket öltött, így a biztonság és a kapu használhatósága érdekében alá kellett ducolni.

A hiba kijavításához mindenekelőtt meg kellett ismerni az addig elkészült szakvéleményeket, föl kellett tární és rögzíteni a jelenlegi helyzetet, megvizsgálni a kapu alatt húzódó csatornaszakaszt, és a repedések pillanatnyi mozgásának észlelésére gipszpecsétet kellett elhelyezni. A 2019. év végén ismételt szakértői vélemény készült Tegyei Gábor tollából, amely megállapította és összegezte, hogy a hibák kiindulópontja a kapu alatt húzódó házi bekötőcsatorna sérülése lehet, mely aláztatta az épület ezen szakaszát. Erre erősített rá a 2015. évi mélyépítési munkák vibrációs hatása. A repedések formája, iránya, elhelyezkedése arra utal, hogy a bejárat folyosó falai süllyedtek meg. A folyosó két oldalán lévő fal alsó része a többi résztől függetlenül megsüllyedt, ez

okozhatta a kapu kőkeretének repedését. A falak helyzetét csak rontotta, hogy a pince az épület csatlakozó részének komoly merevséget adott, a többi fal kvázi rátámaszkodott a pincei falakra. Erre utal az utcai homlokzaton az ablak alatti parapet repedése, amely a pincefal mellett keletkezett.

A szakvélemény megállapítja: "A fal különösebb megerősítését nem látom célszerűnek, a repedések jelen állapotukban nem jelentenek veszélyt. A kapu kőkeretét a mozgások megállása után lehet megerősíteni. A keretoszlopokat a csatlakozó falakhoz a homlokzat síkjában vissza kell kötni. A visszakötésre alkalmazható megoldás pl. az un „falvarrás”, amikor a sérült kő- és ép falszerkezeteket műgyanta horonyba ágyazott profilos rúdaccal erősítik össze. Ehhez speciális, minősített technológiák állnak rendelkezésre..."

Az elmúlt hetekben Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztályának engedélyével a kőkeret rögzítését elvégeztük, jelenleg a süttői-mészke-helyreállítás restaurátori munkái zajlanak, ezt követően kerülhet sor a kapuszárnyak beállítására és végleges beszállítására.

Szöllősi Szabolcs

Hírek, hirdetések

Lapunk következő, decemberi száma advent első vasárnapján, november 29-én jelenik meg.

Október hónapban kétszer is volt **gyűjtés a világegyház céljaira**. A hónap első vasárnapján Péter-állományok gyűjtöttünk, pótolva a Péter-Pálkor a vírushelyzet miatt elmaradt gyűjtést, a harmadik vasárnapon pedig a misszió céljaira adakozhattunk. Az első alkalommal 200.000, másodjára pedig 250.000 forint gyűlt össze templomunkban. Ezek az adott körülmények között szép összegek, köszönet értük az újlaki híveknek.

Keressük a Krisztust! Van – vagy talán csak volt – egy feszület a Folyondár utca végén, a kiscelli parkerdő szélén, eléggé megviselt állapotban. Néhány héttel ezelőtt a keresztfa fehér színt öltött, a korpusz pedig eltűnt, vázákkal és mécsekkel együtt. Kérjük, hogy aki tud valamit mindezekkel kapcsolatban, jelezze azt a plébánián vagy szerkesztőségünknek.

A plébániánkra költözött **cserkészcsapatban egy új órs** szerveződött elsős és másodikos lányokból. Nevük Levendula órs lett, vezetője Rigó Réka. Sok sikert és örömet kívánunk neki a szolgálathoz!

Családi események októberben

Keresztelések:

Október 4.: Udvary Panna, Szánthó Viktória Erika

Október 11.: Szűcs Nóra

Október 18.: Bauer Benedek, Janovszky Milla

Október 25.: Horváth Lujza

Halottaink: Vargha Elek (94), Károlyi Kornélia Beáta (18)

Újlaki Hangok

Megjelenik havonta. **Kiadja:** Újlaki Sárlos Boldogasszony Plébánia, 1023 Budapest, Bécsi út 32.

Szerkesztő: Szaszovszky József, műszaki szerkesztő: Balogh András

Felelős kiadó: Beran Ferenc plébános